Uniwersytet Gdański

Karta przedmiotu

Nazwa i kod przedmiotu	WPiA - Od Jezusa Chrystusa do O.J. Simpsona- słynne procesy, PG_00179133		
Kierunek studiów	Kryminologia (O)		
Data rozpoczęcia studiów	październik 2025 r.	Rok akademicki realizacji przedmiotu	2025/2026
Poziom kształcenia	I stopnia - licencjackie	Grupa zajęć	
Forma studiów	stacjonarne	Sposób realizacji	na odległość (e-learning)
Rok studiów	1	Język wykładowy	polski Język polski
Semestr studiów	1	Liczba punktów ECTS	2.0
Profil kształcenia	ogólnoakademicki	Forma zaliczenia	zaliczenie
Jednostka prowadząca	Rektor -> Wydział Prawa i Administracji -> Katedra Historii Prawa		
Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców)	Odpowiedzialny za przedmiot	dr Jacek Wałdoch	
	Prowadzący zajęcia z przedmiotu	dr Jacek Wałdoch	

Formy zajęć

Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium	RAZEM
Liczba godzin zajęć	30.0	0.0	0.0	0.0	0.0	30

W tym liczba godzin zajęć na odległość: 30.0

Aktywność studenta i liczba godzin pracy

Aktywność studenta	Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów	Udział w konsultacjach	Praca własna studenta	RAZEM
Liczba godzin pracy studenta	30	0.0	20.0	50

Cel przedmiotu

Celem przedmiotu jest zapoznanie studentów z najważniejszymi i najbardziej symbolicznymi procesami sądowymi w dziejach świata od starożytności po czasy współczesne oraz ich wpływem na rozwój prawa, kultury prawnej i świadomości społecznej. Zajęcia mają na celu ukazanie, jak konkretne postępowania sądowe odzwierciedlały przemiany cywilizacyjne, polityczne i moralne swoich epok, a także w jaki sposób kształtowały standardy sprawiedliwości, praw człowieka i mechanizmy władzy sądowniczej.

Przedmiot rozwija umiejętność analizy procesów w kontekście ich tła społecznego, politycznego i prawnego, a także krytycznej oceny działań uczestników postępowań sędziów, oskarżonych, obrońców i opinii publicznej.

Efekty uczenia się przedmiotu

Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
	Zna kontekst historyczny, społeczny i prawny wybranych procesów sądowych, które miały istotne znaczenie dla rozwoju instytucji prawa i wymiaru sprawiedliwości. Rozumie, w jaki sposób znane procesy sądowe odzwierciedlały wartości, konflikty i napięcia charakterystyczne dla danej epoki. Ma wiedzę o ewolucji zasad procesowych (takich jak domniemanie niewinności, jawność postępowania, prawo do obrony) na przestrzeni dziejów.	[SK2] prezentacja/projekt/referat/ raport

Treści przedmiotu	**Wprowadzenie: Proces jako zjawisko społeczne i kulturowe** • Funkcja procesu sądowego w historii • Proces jako narzędzie sprawiedliwości, represji i spektaklu **Proces Jezusa z Nazaretu** • Kontekst religijny, polityczny i prawny • Rola Sanhedrynu, Poncjusza Piłata i prawa rzymskiego • Dziedzictwo procesu w kulturze prawnej Zachodu **Proces Sokratesa** • Demokracja ateńska a wolność słowa i filozofii • Oskarżenie o bezbożność i demoralizację młodzieży • Obrona filozofa jako manifest postawy obywatelskiej **Proces Joanny dArc** • Zderzenie wiary, polityki i prawa kościelnego • Rola inkwizycji i procesów o herezję • Rehabilitacja i jej znaczenie dla świadomości zbiorowej **Proces Galileusza** • Nauka a doktryna Kościoła • Mechanizmy cenzury i kontroli myśli • Znaczenie dla wolności badań naukowych **Procesy czarownic (np. Salem, Würzburg)** • Histeria społeczna i konstrukcja innego • Prawo dowodowe i zeznania wymuszone • Mechanizmy społecznego wykluczenia i strachu **Proces Alfreda Dreyfusa** • Antysemityzm, nacjonalizm i manipulacja dowodami

- Siła opinii publicznej i rola mediów (Jaccuse! Zoli)
- Konsekwencje dla systemu sprawiedliwości

Procesy norymberskie

- Sprawiedliwość międzynarodowa i rozliczenie zbrodni wojennych
- Nowe kategorie prawne: zbrodnia przeciwko ludzkości
- Kontrowersje: zemsta czy sprawiedliwość?

Proces Eichmanna w Jerozolimie

- Pojęcie banalności zła (Hannah Arendt)
- Prawo a pamięć zbiorowa
- Problem jurysdykcji i legalności

Proces Nelsona Mandeli (Rivonia Trial)

- Walka z apartheidem a mechanizmy prawne opresji
- Przemówienie obronne jako manifest wolności
- Rola sądu w systemach niedemokratycznych

Sprawa O.J. Simpsona

- Proces jako spektakl medialny
- Rasizm, uprzedzenia i opinia publiczna
- Kryzys zaufania do systemu sprawiedliwości

Podsumowanie: Proces sądowy jako zwierciadło epoki

- Czego uczą nas historyczne procesy o naturze prawa i sprawiedliwości?
- Czy proces może być sprawiedliwy w społeczeństwie podzielonym?

Wymagania wstępne i dodatkowe

Sposoby i kryteria oceniania osiąganych efektów uczenia się

Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa oceny końcowej
jakość	51.0%	100.0%

Zalecana lista lektur

Podstawowa lista lektur	-
Uzupełniająca lista lektur	-
Adresy eZasobów	

Przykładowe zagadnienia/ przykładowe pytania/ realizowane zadania	-
Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu	Nie dotyczy

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.